

Paradoxní situace

„Čtu vaše knihy a snažím se jimi řídit, seč mohu. Jen včera jsem se vyladila na pěkný den a byla jsem maximálně přesvědčená, že takový opravdu bude. Jenže od rána šlo všechno do háje, nepříjemnosti se na mě sypaly ze všech stran. Znamená to, že jsem se nemusela předem těšit na radost? To se nezřídka stává i ostatním. Lze tuto situaci vysvětlit z pohledu transurfingu a hlavně můžete mi poradit, jak nejlépe napravit nepříjemnou lavinu drobných potíží, protože ty se mohou zvětšovat?“

Ještě jednou musím zopakovat, že svět je zrcadlo, jež ovšem funguje se zpožděním. Za jeden jediný den kolem sebe sotva dokážete vytvořit příjemné okolí, ba naopak jakmile se jednou naladíte na *dobrý den*, s velkou pravděpodobností se setkáte s řadou nepříjemností. Realita se totiž ještě nestačila přetvořit a vy už jste z ní rozčarovaná. Rovnovážné síly se v takovém případě rozhodně postarají o to, aby obnovily takový stav věcí, který bude odpovídat skutečnosti, a kyvadla, jimž vaše nespokojenost a rozčarování neunikne, přilijí olej do ohně.

Úspěšná realita obnáší přesné a každodenní dodržování principu koordinace záměru a taktéž hry na zrcadlo, které se o vás stará. Podle mých pozorování potřebujete k vyladění víceméně příjemné reality tři až sedm dní, ale někdy i více, to záleží na míře nahromaděného negativismu.

„Píšete ve svých knihách, že není třeba mlátit sebou jako moucha o okno, zato je záhodno hledat cestu nejmenšího odporu. Pokud vás někde nepustí, znamená to tedy, že nejde o vaši cestu a je třeba hledat něco jiného.“

Jedna moje kamarádka se deset let po sobě pokoušela dostat na medicínu. Mezitím dokončila zdravotní školu a porodila čtyři děti. Po jedenácté se dostala! Již dlouho praktikuje jako vynikající uroložka. Svou práci miluje a zatím se jí nic hrozného nepříhodovalo. Je přesvědčená, že pokud se někdo rozhodne něčeho dosáhnout, musí vydržet a nevzdávat se. A jako příklad uvádí žabku, jež spadla do džbánu s mlékem a utloukla v něm máslo.

Druhá kamarádka měla ve čtyřiaadvaceti letech jen dvě děti, jenže se provdala za Uzbeka z velmi bohaté a konzervativní rodiny. Také dokončila zdravotní školu, ale manžel jí nedovolil na univerzitě pokračovat. Chtěl ji zavřít doma, učebnice jí vyhazoval. Ona se přesto tajně dostala na biologickou fakultu na dálkové studium. O tom, jak se první semestry skrývala, by se dal natočit film. Posléze manžel vzdal boj s její vytrvalostí. Kamarádka nastoupila jako zdravotní sestra, poté se stala vedoucí sestrou ve speciální nemocnici, seznámila se s lidmi z vedení, biologickou fakultu zakončila s červeným diplomem a stala se jedinečným případem v historii: po nejpřísnějších zkouškách a žádostech ji odměnili kvalifikační lékaře – fyzioterapeuta. V pětatřiceti letech, se sedmnáctiletou stáží v podobě práce zdravotní sestry. Mezitím manželova rodina přišla na mizinu, jemu zbankrotoval podnik, takže dnes všechny živí ona.

Co na to říkáte? Je třeba bojovat o to, co chci? A jak rozpoznám pravý cíl od falešného? “

Vaše první kamarádka opravdu utloukla máslo. Dosáhla cíle, ovšem za jakou cenou? Takové dřičské metody svědčí jen o neobvyklé vzdorovitosti a tvrdohlavosti rozumu, který ani nyní nenechá duši promluvit jediné slovo, zato stále tvrdí, že je to její cíl a ona je se vším spokojená.

Hovořím-li o druhé kamarádce, nepřivedla ona svého muže *na mizinu*? Rodina byla přece bohatá a konzervativní, zatímco ona přišla a *narušila* její pilíře. Nyní je samo-

zřejmě nemožné vysledovat všechny příčinně následkové souvislosti, nicméně by mělo být zřejmé, že pokud nějaký člověk aktivně vesluje proti proudění variant, neláme jen svůj osud. Možná ne přímo, ale nepřímo.

Úporná snaha rozumu dobýt svého, ať to stojí, co to stojí, může pramenit z dětství, kdy do nás vtloukali přesvědčení, podle něhož je nutno *být stále někým*. Pro dívku je dobré být učitelkou či medičkou, pro hochu kosmonautem. Jestliže pak dotyčný vymezeného statutu nedosáhl, znamenalo to, že je nikým – jen prázdné místo. Ani mu nedali možnost zamyslet se nad tím, kým by chtěl být doopravdy, a namísto toho jej zahrnovali příklady cizích úspěchů. Došlo to tak daleko, že rozum je vyplašený obecným míněním a duše zahnaná do temného kouta, má svázané ruce a nohy a v ústech roubík.

Oba příklady svědčí o tom, že lidé se sice dobyli do cizích dveří, ovšem rozum jim neúprosně tvrdil a přesvědčoval je, že k cíli musí jít až do konce. Dobrá, řeknete, ale vždyť obě dosáhly svého a jsou velmi spokojené?

Nevěřím. Po takovém úsilí se k nespokojenosti za nic na světě nepřiznají sobě ani ostatním. Nemotivovala je oddanost snu, nýbrž úsilí o to, aby samy sobě něco dokázaly. O tom, jak lze odlišit svůj cíl a dveře od cizích, je podrobně pohovořeno v knize *Transurfing neboli ovlivňování reality*. Nelze říci, že cesta k vytouženému cíli je vystlána růžemi, poněvadž ani vlastní cíl se nepoddá vždy snadno. Ale za takovou cenu ne!

Existují zvláštnosti, o nichž byste měli vědět. Pokud váš cíl spočívá v tom, abyste zaujali jistou pozici na žebříčku kariéry, tedy abyste se stali jedním z mnoha vám podobných, nemusíte se kvůli dosažení úspěchu snažit být nejlepší. Mnohem důležitější je co nejvíce a nejlépe odpovídat potřebám dané struktury. Jestliže jste si úspěšně vybrali své dveře a horlivě plníte pravidlo kyvadla, pro které pracujete, můžete doufat, že cíle dosáhnete brzy. Zároveň musíte pamatovat, že kyvadlo upřednostňuje nikoli ty nejlepší, ale

ty správné, protože představují větší naději pro strukturu. I když to zase vůbec neznamená, že nemá cenu růst a zdokonalovat své dovednosti. Řekněme to takto: je třeba být tím nejlepším mezi všemi, kdo fungují správně.

Jestliže během přesunu k cíli vytvoříte něco zcela nového na poli kultury, vědy, umění, sportu, obchodu, zejména pokud to s sebou nese vznik dalšího kyvadla, musíte se pohybovat právě svou jedinečnou pěšinou, a přitom narušovat navyklá pravidla. Navzdory tomu, že tak vaše cesta nebude úplně snadná. Jde o to, že stará kyvadla individuality nestrpí, snaží se každého nováčka zahnat na zadní plán. Jste-li však přesvědčeni, že se vaše tvorba odlišuje a je v něčem nová, buďte klidní a neoblomní – kyvadlům se nepodaří držet vás ve stínu příliš dlouho. V daném případě je skutečně nutné, abyste pevně věřili ve svou hvězdu a pohybovali se k cíli bez ohledu na dočasné neúspěchy. Hvězda stoprocentně vyjde a bude mít vlastní kyvadlo. Avšak ani trnitá pouť k úspěchu nebude trvat desítky let, jak je uvedeno v příkladech.

„Jde o to, že můj nynější a zcela komplikovaný cíl, je přestěhování do Petrohradu. Žiji na jihu Ruska ve městě, kde jsem se sice narodila, jenže které zkrátka nemůžu vystát. Od nejtělejšího dětství. Jsem maximálně přesně vyladěna na stěhování, mám diapozitivy, jež se vytvářejí snadno a jsou zcela zřetelné. Můj cíl není ryze klasické intelektuálské vzepření, chci do hlavního města ruského myšlení. Už když jsem tam přijela poprvé, zažívala jsem dosud nepoznaný ohromný a úžasný pocit, že jsem se ocitla v místě, které je pro mě to pravé. Když jsem odtamtud odjížděla, cítila jsem se, jako bych opouštěla domov. Mám tam přátele, perspektivu v práci, cítím se tam plnohodnotná... a je tam skutečná láska. Nemyslete si, že je to jen pustý básnický obraz. Je to pravda. Opakuji, že jsem naladěna na stěhování. Hned zítra bych je realizovala.

Jediné, co situaci brzdí, je můj vztah k babičce. Je jí osmdesát, kromě mě nikoho nemá, poněvadž jsem sirotek. Se mnou do Petrohradu za nic na světě jet nechce. Sama tam ovšem ani jednou nebyla, dokonce si myslela, že tam půl roku panuje polární noc! Ostře vnímám, že mezi mým přesvědčením a city k ní je nějaký zoubek. Ona jediná je moje pokrevní příbuzná, mám ji ráda, ona mě vychovala. Přijde mi hrozné, abych ji nechala samotnou. Může žít o samotě (alespoň prozatím), je čilá (tfuj, tfuj, tfuj, abych to nezakřikla), ale čas běží. Už je stařenka. Nechci ji opustit navždy. Jenže ona dokonce ani v budoucnu nechce bydlet v hlavním městě severu. Chápu ji, odjíždět v jejím věku... Pro sebe si však jiný život než v Petrohradu neumím představit. Jsem rozpolcená.

Ještě jedna otázka. Radíte, abychom negativní informace nechali probíhat mimo sebe. A co soucit? Jestliže si v novinách přečtu, že někde umírají děti, raní mě to. Rozpláču se. Znamená to, že jsem podle transurfingu dosud nedokonalá?“

Nutně si musíte zodpovědět konkrétní otázku, pro koho žijete, zda pro sebe, či pro ostatní. Pokud jste četla *Transurfing neboli ovlivňování reality*, píše se v něm, že soucit nebývá zdaleka vždy velkodušnost, ale kupodivu možná duševní prázdnota. To proto, že vlastní duše není spokojená – *soucitný* rozum jí nařizuje, aby se věnovala ostatním. Nebudu vás přesvědčovat, rozhodnout se musíte sama: žijete-li proto, abyste soucítila a starala se, nebo proto, abyste měla ze života radost.

Hlavně mě neobviňujte z lhostejnosti: „Co ty víš! Děti ti není líto!“ Nepřítomnost vnější důležitosti nemusí nutně znamenat lhostejnost, nýbrž střízlivé hodnocení, rozumný egoismus, chcete-li. Je mi děti líto, nicméně svou lítostí se neopájím. Co tím myslím? Řekněme, že nastala bída. Jeden člověk se bude svou bídou kochat, ze všech sil se bude litovat, bude tragicky truchlit a celému okolí bude

líčit vlastní těžký osud. Někdo jiný naopak spadne, zase se zvedne, otřepe se a půjde dál – život pokračuje, ať se děje cokoli. Totéž lze říci o lítosti vůči ostatním. Nemohu-li totiž nijak pomoci, moje lítost nemá smysl. Budu-li neustále poslouchat zprávy a litovat všechny nešťastlivce, mohl bych se z toho zbláznit. Desítky tisíc dobrých lidí umírají každý den na celém světě, každý z nich si zaslouží soucit.

Někdo by mohl namítnout: „Aha! Takže mám žít jen pro sebe a o bližní se nestarat? Tak to je zajímavá filozofie.“

Nezabývám se ani filozofií, natož demagogií. Jestliže se na soucit, který jsme si všichni zvykli nesporně připisovat počestnosti, podíváme z druhé strany, ukáže se, že má dvojí podobu. Může být vyvolán upřímným soucítěním, ovšem může pramenit z pocitu dluhu podmíněného komplexem viny. Pocit viny, jež si ani neuvědomujeme, nás různě ponouká odpracovat svou povinnost, vyrovnat dluh. Jenže tento faktický důvod vždy raději schováváme v hloubi podvědomí, zatímco na povrchu vystavujeme onu původní čest.

Jak lze odlišit opravdový soucit od fiktivního? Velmi jednoduše – je třeba si upřímně odpovědět na otázku: jakou aktuální tvář má váš vnitřní cit, jde o soucit upřímný nebo pocit dluhu? Nebo jinak: čeho je v ní více? Pokud dluhu, pak se jej můžete s čistým svědomím vzdát, protože v takovém případě o cti nemůže být řeč. Taková pozice z nás necity neudělá, jelikož o své blízké míváme zpravidla upřímnou starost. Jestliže se však starost změnila v povinné břemeno, je nutno duši a rozumu poradit, ať se spolu rozhodnou, co podniknou s fiktivní ctností.

Nakonec v tomto životě je každý povinen především starat se o svou duši a teprve potom myslet na ostatní. I když rozvádět toto téma je beztak jako chodit po ostří nože. Vše je příliš nejednoznačné. Mnohem více bych pochyboval, co mám čtenářce odpovědět, kdyby nebylo posledního odstavce jejího dopisu, kde jsou uvedeny zjevné symptomy pocitu viny. Takže je třeba toto urovnat.

Především danou záležitostí nerozhodujte pouze rozumem, jenž se s obavami obrací na veřejné mínění. Sama sebe se zeptejte, zda je poctivé, co chce člověk udělat víc – zda předat dárek někomu jinému, nebo si jej přece jen ponechat pro sebe. Namísto lakmusového papírku pro nesprávnou odpověď poslouží stav duševní nepohody. Duše zakusí úzkost a rozčarování, jestliže ji rozum obere o oblíbenou hračku – to srdcem ucítíte. Je pravda, že někdy se rada duše a rozumu rozhodne obětovat svůj život ve prospěch ostatních. V takovém případě se však o ctnosti vůbec nemluví.

Dárky a komplimenty

Principy vějíře se při srovnání s dalšími systémy působení na lidi odlišují jemností a teplem. Existují psychologické přístupy, jejichž prostřednictvím lze cílovou skupinu pevně podrobit vlastní vůli či ji chytře přinutit, aby jednala v cizím zájmu. Hovořím o metodách přímého působení na svět pomocí vnějšího záměru. Takový tvrdý přístup je však jen málo efektivní, má vedlejší účinky a rozchází se s principy transurfingu. V transurfingu vnější záměr využívá vnitřní záměr lidí, aniž by omezoval jejich zájmy.

Ovládání či podrobování tu vůbec nemají místo. Mnohem příjemnější a efektivnější je využívání metod založených na upřímném soucítění s lidmi, jelikož je lepší přinášet lidem dobro a zvyšovat jejich důležitost, posléze pak na oplátku od nich dostávat totéž. Ovšem i zde platí všeho s rozumem.

Jeden z nejjednodušších a nejdostupnějších způsobů, jak lze vyzdvihnout klady partnera, představuje kompliment. Přesto ani tady není vše v pořádku. Kompliment s sebou přináší spolu s příjemnými pocity odstín jisté nejednoznačnosti, a tak ten, komu je adresován, má vždy nějaký důvod pochybovat o upřímnosti záměrů autora. To proto, že dobrý přístup má tendenci měnit se v dobré způsoby. Jak chápete, dobré způsoby neznamenají vždy upřímnost. Jestliže se soucit vyjadřuje v rámci etikety, mění se v ořepanost s až urážlivým nádechem.

Dokonce i když člověka trápí nějaké problémy, musí nosit masku vnější pohody a předstírat, že je u něj vše v pořádku. Když se jej vpytávají: „Jak žiješ?“, musí odpovídat standardní frází *podle etikety*. Co při tom cítí? Ne-li křivdu, pak přinejmenším nutnost ještě více posílit obrannou clonu. Ví, že se pohybuje v džungli, kde každý žije za sebe

a nikoho netrápí cizí těžkosti. S tou džunglí je to možná trochu přehnané, nicméně situaci to v podstatě vystihuje.

Upřímnost je vždy naplněna energií opravdové účasti. Pro kyvadla však není výhodné, aby si lidé mezi sebou rozdávali energii, zatímco si vyměňují duševní teplo. Proto vytvořila stereotyp norem správného chování, kdy se upřímnost mění za lacinou náhražku dobrých mravů. Cožpak jde *obchodní úsměv* od srdce? Na dobrých způsobech není nic špatného, pokud ovšem nezačínají vytěšňovat opravdovou pozornost, sympatie a soucit.

S etiketou i všemi *dvorskými* způsoby jste samozřejmě obeznámeni, někdy je i vědomě využíváte, nejspíše však automaticky. Pokud se nyní pokusíte vědomě nahradit obvyklé okleštěné způsoby upřímnou účastí, získáte výhodu. Vaše okolí totiž upřímnost ihned pocítí. Všichni si tak zvykli na rafinované padělký, že neobvyklý originál okamžitě vzbuzuje živý zájem a vyvolává sympatie.

Nahradit dobré způsoby upřímnou účastí je velmi jednoduché, jen musíte přeorientovat svou pozornost ze sebe na lidi a projevit o ně zájem. Nemusíte studovat psychologii. Zcela postačí, jestliže si budete ustavičně klást otázku: co ostatní motivuje, o co usilují, co je zajímavé. Vžijete-li se do jejich rozpoložení, všechny odpovědi snadno najdete. Jakmile se vám podaří určit, kam je nasměrován vnitřní záměr vašeho objektu, dejte mu vědět, že jste jeho úsilí důstojně zhodnotili. Nic víc není třeba. Oplátkou se vám dostane vděku a náklonnosti.

Falešný standard komplimentu lze nahradit přirozenou alternativou – dárkem. Ten člověku předložíte, jestliže mu dáte najevo, že oceňujete jeho úsilí o zvýšení významnosti. Vnitřní záměr je obvykle nasměrován na určitou stranu, poněvadž dotyčný usiluje o podtržení a zvýšení své významnosti v konkrétním směru. Očekává, že ostatní zpozorují právě to, co chce zdůraznit, a že uznají jeho důležitost v tomtéž.

Muž například ženě chválí její šaty. Jenže s ní to ani nehne, protože takových šatů má několik desítek. Zato nového účesu si nevšiml. Jeho vnitřní pohled je zaměřen na jeho osobu, proto nepozoruje a nemůže určit, kam je nasměrován vnitřní záměr ženy. Ona vynaložila úsilí ve zcela jiném směru a čekala, že právě to ostatní ocení. Kompliment podtrhuje buď něco obecného, nebo o to vůbec nejde. Dárek je vždy přísně vymezen a trefuje se přesně do cíle. To je originál.

Standardní kompliment zní: „Dobře vypadáš!“ Samozřejmě že vyjadřuje důležitost, ale zní trochu jako podle šablony, formálně a mlhavě, a tedy nepřesvědčivě. Je třeba si určit, co přesně dotyčný podnikl, aby tak vypadal. Čím je zvláštní, co je jeho kouzlem? Jestliže o člověka projevujete upřímný zájem, nebude pro vás těžké najít cíl a najít dárek, kterým se trefíte přímo do černého.

Nepodaří-li se vám určit, kam směřuje záměr osoby, jíž chcete složit kompliment, měli byste se alespoň vyhnout otřelým frázím. Jakákoli improvizace bude vnímána jako upřímné hodnocení. „Teda ty vypadáš tak dobře i v takový pošmourný den!“ Zní to sice nekonkrétně, ale je to dárek. Tím se stává i kompliment, který upravíte do půvabného žertu: „Opravdu jsi tak krásná, nebo se mi to jen zdá?“ Lhostejná poznámka často funguje lépe než kompliment zabalený do pozlátka nadšení, jež může být falešné. „Asi opravdu nemáš špatný vkus.“ Takový dárek vyvolává utajenou radost.

Zvláštního efektu dosáhnete, pokud dárek dotyčnému nevrážíte přímo do ruky, ale dozví se jej prostřednictvím jiné osoby. Jestliže o něm v jeho přítomnosti řeknete ostatním něco hezkého, a to bez veškerých emocí, jako něco normálního, můžete si být jisti, že bude velmi spokojen. Ještě lepší bude, jestliže klady jisté osoby uznáte v její nepřítomnosti, načež jí až ostatní sdělí, co si o ní myslíte. Nepoděkuje vám, zato pro ni budete zdrojem tajné radosti a spokojenosti.